

**Sammanträde torsdagen den 14 december 2017 klockan
18:00-20:45****Ledamöter**

Sus Andersson (MP) ordförande
Ole-Jörgen Persson (M) vice ordförande
Anna Jonazon (S)
Azad Hassan (S)
Mecide Gulenay (S)
Jossif Gummar (S)
Rashid Mohammed (V)
Dennis Wedin (M)
Markku Sirviö (M)
Markus Birgander (M)
Annika Rosenberg (M)
Bengt Porseby (L)

Ersättare

Celal Altun (S)
Malin Holmberg (S)
Mohamed Nuur (S)
Mansur Jama (MP)
Naemi Karlsson (M)
Aras Amin (M)
Olof Kollinius (M)
Carolina Rosén (L)
Maurice Forslund (KD)

Tjänstgörande ersättare

Guner Kayhan (MP)

Anmälda förhinder

Agneta Åberg (S) Ahmed Abdirahman (C)
Stephan Gullberg (MP) Ifrah-Degmo Mohamed
(V)

Tjänstemän

§§ 1-32, Stadsdelsdirektören Per Kjellander, avdelningschefen, Abdi-nur Isse samt nämndsekreteraren Anna Birgersson

§§ 1-30 avdelningscheferna Inger Cronlund, Margareta Ericson, Connie Stålhäll-Wallin, Clarissa Eliasson, Ditte Westin, Sara Hallström.

Under §§ 1-30 vid sammanträdet hade allmänheten rätt att närvara. Sammanträdet inleddes med information från Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning om förvaltningen om verksamhetsplan och budget 2018.

Efter informationen blev det tid för frågor gällande dagens ärenden. Det formella sammanträdet började klockan 20:00.

Utses att justera Sus Andersson (MP) och Ole-Jörgen Persson (M)

**Dag för
justering** 18 december 2017

Sekreterare**Ordförande****Vice ordförande**

§ 1

Val av justerare och dag för justering

Stadsdelsnämnden beslöt att utse och vice ordföranden Sus Andersson (MP) och Ole-Jörgen Persson (M) att justera dagens protokoll.

Stadsdelsnämnden beslöt vidare att protokollet ska justeras den 18 december 2017.

§ 2

Verksamhetsplan 2018 för Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Beslut

att Spånga-Tensta stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens förslag till verksamhetsplan 2018 med höjning av indikatorerna för trygghetsarbetet enligt nedan, samt att verksamhetsplanen överlämnas till kommunstyrelsen och stadens revisorer.

att Spånga-Tensta stadsdelsnämnd fattar beslut i enlighet med förvaltningens förslag i beslutssatserna 2 till 9

Tryggheten i stadsdelen är ett av de allra viktigaste områden vi har att tackla. Grov kriminalitet med sprängmedel och skjutvapen, mord, rån och öppen narkotikahandel förpestar människors vardag, får en del att undvika stadsdelens centrum och butiker. Det utarmar vår stadsdel.

Det kan vi inte acceptera. Stadsdelens gator och torg är till för alla hederliga människor som bor och arbetar här, eller kommer hit för att besöka stadsdelen för de många positiva sidor som den har. Att människor vågar gå ut i stadsdelen, oavsett tid på dygnet, om man är man eller kvinna, ung eller gammal, ensam eller i sällskap ska vara en självklarhet.

Under en rad år har stadsdelens indikatorer för trygghetsarbetet lagts på en låg nivå, valda utifrån en enkät som staden gör, och där stadsdelens resultat legat på knappt eller straxt över 50 procent. Målen är satta utifrån en försiktighetsprincip och föregående års enkätresultat.

Denna försiktighet tror vi är direkt kontraproduktiv. Om vi inte ens själva tror att de åtgärder vi gör ska ge resultat – vem ska då tro på dem? Vem törs då känna sig trygg?

Det vi idag ser är ett trygghetsarbete i stadsdelen som är betydligt intensivare än tidigare.

- Det sker en upprustning av den offentliga miljön. Staden har en trygghetsfond på 200 miljoner kronor för investeringar i ökad trygghet, som exempelvis belysning eller bommar. Det kommer att bli fler och utvecklade trygghetsvandringar för att identifiera platser som upplevs som otrygga och som därmed kan åtgärdas.

- Vi har fler fältassistenter och medborgarvårdare som rör sig ute i stadsdelen. 2018 ska vi ha ännu fler kvalificerade vuxna ute i det förebyggande arbetet.
- Stadsdelens kapacitet och rutiner vid kriser har förbättrats
- Staden satsar stort på att fånga upp dem som vill hoppa av en kriminell bana, och ge dem förutsättningar att leva ett hederligt liv. Denna verksamhet får utökade resurser och stärks dessutom med kompetens för arbetet mot våldsbejakande extremism
- Den brottslighet vi ser i Järvaområdet bryr sig inte om stadsdelsgränser. Därför utökar vi trygghetsarbetet och det brottsförebyggande i samarbete med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd.
- Genom det lokala utvecklingsprogrammet är andra delar av Stockholms stad – facknämnder och bolag – betydligt mer involverade i arbetet med stadsdelens prioriterade utvecklingsområden än tidigare – och i Spånga-Tensta är tryggheten ett prioriterat område.
- Stockholms stad har precis invigt Framtid Järva, som riktar sig till ungdomar och föräldrar i hela Järvaområdet. Framtid Järva kommer att arbeta uppsökande, att ge behandling vid missbruk, ge stöd till brottsutsatta samt medla och närvara vid polisförhör.
- Samverkan med polisen utökas och förbättras. Polisen har också fått större resurser för det polisområde där Spånga-Tensta ingår, vilket inte minst avspeglar sig i statistiken över narkotikabrott, där allt fler upptäcks. Antalet poliser ökar, och polisen installerar övervakningskameror och eventuellt även ljuddetektorer.
- Vi tar in vetenskaplig analys och utvärdering av stadsdelens trygghetsarbete
- Samverkan med andra parter ska utökas och förbättras, exempelvis med näringslivet och fastighetsägare.
- Andra parter egna insatser i området bidrar också till en positiv utveckling. Sedan något år ser vi exempelvis hur antalet brända fordon minskat tack vare samarbete mellan polisen och fastighetsägare.

Därutöver vill vi gärna framhålla det goda arbete som sker löpande i stadsdelens verksamheter: hur förskola och fritidsgårdar/fritidsaktiviteter utvecklas för att ge barn och unga en bra start i livet. Genom utvecklat samarbete mellan skola och socialtjänst, och insatser för att stärka föräldrar förbättrar vi förutsättningarna för att unga inte ska falla ur skolan – den kanske enskilt viktigaste faktorn för att få unga att inte hamna i kriminalitet. Det arbete som pågått i

flera år för att minska människors bidragsberoende fortsätter framgångsrikt. Vi tecknar avtal med organisationer som bidrar till tryggheten i området, för att säkra att deras verksamhet kan löpa under flera år – ett färskt exempel är ett partnerskap med föreningen Grannstöd. Därutöver har vi ett fantastiskt föreningsliv som på olika sätt engagerar sig i stadsdelens utveckling.

Med alla dessa goda förutsättningar finns förutsättningarna för att stadsdelen faktiskt ska kunna bli allt tryggare. Vad gäller renhet och skötsel av våra trevliga parker och grönområden görs också utökade insatser.

Det långsiktiga målet måste rimligen vara att alla och envar känner sig trygg i Spånga-Tensta. Inom tre år bör vi åtminstone ligga i nivå med resten av Stockholm stad.

Höjning av indikatorerna för trygghetsarbetet

Vi föreslår att indikatorerna under KF:s mål 1.3 för 2018 ska vara:

Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor: årsmål 60%

Stockholmarnas nöjdhet med rent och städat: årsmål 65%

Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park- och grönområden: årsmål 65%

Under nämndmålet Stadsdelsområdet upplevs tryggt finns i förvaltningens förslag två indikatorer, som båda bygger på enkätresultat som idag har låg svarsfrekvens och därmed är svårtolkade.

Vi föreslår att dessa stryks och att nämnden istället fortsätter och intensifierar sina aktiviteter som har direkt koppling till den faktiska och upplevda tryggheten.

Ärendet

Spånga-Tensta stadsdelsnämnds långsiktiga mål är att bidra till ett socialt, ekologiskt, ekonomiskt och demokratiskt hållbart samhälle. Verksamhetsplanen för Spånga-Tensta anger inriktningen för nämndens verksamhet under 2018 och bygger på kommunfullmäktiges fyra inriktningsmål. Med kommunfullmäktiges inriktningsmål och det lokala utvecklingsprogrammet som karta och kompass, arbetar nämnden för att minska social och ekonomisk utslagning och för att stärka medborgarnas egenmakt och självbestämmande.

Spånga-Tenstas stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 4 december 2017.

Dnr 1.1-1030/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Sus Andersson m.fl. (MP), Anna Jonazon m.fl. (S), Rashid Mohamed (V) lade fram ett eget förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Vice ordföranden Ole-Jörgen Persson m.fl. (M) lade fram ett eget förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Ledamoten Bengt Porseby (L) lade fram ett eget förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Ersätтарыttrande

Ersättaren Maurice Forslund (KD) lade fram ett ersätтарыttrande:

Om jag haft rösträtt hade jag lagt fram ett eget förslag till beslut.

Bilaga § 2.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden hade beslutat att anta MP+S+V:s förslag.

Reservation I

Reservation anmäldes av vice ordföranden Ole-Jörgen Persson (M), Dennis Wedin (M), Markku Sirviö (M), Markus Birgander (M), Annika Rosenberg (M) till förmån för eget förslag.

"Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden beslutar följande.

1. Stadsdelsförvaltningens förslag till beslut avslås.
2. Stadsdelsförvaltningen ges i uppdrag att återkomma till nämnden med en verksamhetsplan i överensstämmelse med vad som anförs i detta beslut samt i enlighet med Moderaternas budgetreservation i kommunfullmäktige.
3. Stadsdelsförvaltningen ges i uppdrag att kontakta berörda nämnder i staden för att gemensamt se över möjligheten att ansöka om medel från stadens trygghetsfond för att finansiera ordningsvakter i Spånga centrum, Tensta centrum samt i Hjulsta

4. Stadsdelsförvaltningen ges i uppdrag att kontakta berörda nämnder i staden samt de kommunala bostadsbolagen för att gemensamt se över möjligheten att ansöka om medel från stadens trygghetsfond för trygghetskameror på kommunens mark och byggnader i Spånga, i Tensta samt i Hjulsta
5. Stadsdelsförvaltningen ges i uppdrag att avveckla graffitiväggen i Tensta
6. Stadsdelsförvaltningen ges i uppdrag att påbörja arbetet med en ny, reviderad trygghetsplan för Spånga-Tensta i samarbete med Polisen och andra relevanta aktörer såsom exempelvis Stiftelsen Tryggare Sverige, föreningslivet och företagen i stadsdelen
7. Stadsdelsförvaltningen ges i uppdrag att initiera och utveckla ett mer sammanhållet samarbete med fastighetsägarna och företagarföreningarna i stadsdelen för att öka attraktiviteten och tryggheten i stadsdelens centrum
8. Därutöver anförs följande.

Ett Stockholm för hoppfulla. En modern och hållbar storstad där alla kan komma till sin rätt

En politik som ger svar på Stockholms framtidsutmaningar

Stockholm är en fantastisk stad som har haft en god utveckling de senaste åren. Maktskiftet 2014 innebär dock att Stockholm har slagit in på en felaktig kurs. Framförallt saknas trovärdiga och genomförbara svar på Stockholms framtidsutmaningar.

En växande storstad som Stockholm står inför utmaningar på åtskilliga områden, från infrastruktur till företagsklimat och välfärd. Tre områden har dock en särställning: jobben, tryggheten och skolan. Om staden står utan verksamma svar på dessa områden är det ödesdigert för Stockholms utveckling. Men om vi förmår att formulera hållbara svar för att möta dessa utmaningar finns en enorm potential i att Stockholm utvecklas till en ledande storstad i världen.

I Stockholm, precis som i Sverige i övrigt, är utanförskapet hos utrikes födda flerfaldigt större än för inrikes födda. Nya jobb kommer i nya och växande företag. Men Stockholms företagsklimat befinner sig i vad som närmast kan betecknas som fritt fall. Trots högkonjunktur och arbetskraftsbrist består skillnaden mellan inrikes och utrikes födda.

En politik för tryggare stadsdelar och välskötta stadsmiljöer i hela staden

Moderaterna vill att Stockholm ska vara en trygg och snygg stad oavsett plats eller tid på dygnet. I många delar av Stockholm råder i dag en stor otrygghet, det är inte acceptabelt. Moderaterna har en rad åtgärder som ska öka tryggheten för alla i vår stad samt göra det svårare att vara kriminell i Stockholm. Tills fler poliser är på plats ska Stockholms stad arbeta med fler ordningsvakter för att öka säkerheten och tryggheten i stadsdelarna. Det ska inrättas en trygghetsjour dit lokala handlare och boende kan vända sig för att tillfälligt öka närvaron av ordningsvakter. Detta riktar sig framförallt till lokala centrum och handlare som inte har råd att egna säkerhetsvakter ur egen kassa. Som en del i det trygghetsskapande arbetet ska kommunstyrelsen verka för att regeringen utökar ordningsvakternas mandat och befogenheter så att de på sikt kan avlasta polisens arbete, verka brottsförebyggande, höja den upplevda tryggheten och stävja den eskalerande kriminaliteten. Stockholm ska mer aktivt arbeta med kameraövervakning av särskilt utsatta platser och bostadsbolagen ska möjliggöra DNA-märkning av hyresgästernas tillhörigheter.

I vår stadsdel är trygghetsutmaningen särskilt påtaglig. Det gäller i såväl Spånga centrum som i Tensta och Hjulsta. Synnerligen allvarligt är att otryggheten har ökat de senare åren vilket bekräftas av resultaten i stadens trygghetsmätning som kom tidigare i höstas. Stadsdelen måste arbeta mer systematiskt med trygghetsskapande åtgärder. Moderaterna vill se ett långsiktigt brottsförebyggande arbete som ger resultat, men även mer kortsiktiga insatser för att avhjälpa situationen här och nu. Sådana insatser är exempelvis ordningsvakter i centrumområdena i Spånga/Tensta och Hjulsta samt trygghetskameror. Vi vill att stadsdelen ska ansöka om medel från stadens nyinrättade trygghetsfond för att åstadkomma detta.

Vi vill arbeta för trygga, rena och väl upplysta stadsmiljöer. Säkerheten i Stockholms olika stadsdelar ska öka genom ett aktivt och systematiskt arbete, till exempel genom regelbundna trygghetsvandringar. En nära och strukturerad samverkan med olika föreningar som kan bidra med civilsamhällets krafter i arbetet är värdefullt, parallellt med insatser från rättsvårdande myndigheter som säkerställer efterlevnad av ordningslagen och stadens lokala ordningsföreskrifter.

I vår stadsdel spelar civilsamhället en viktig roll. Att stadsdelen stödjer föreningarnas arbete är lika självklart som det är värdefullt. De medel stadsdelen ger i föreningsbidrag ska bidra till ett aktivt

föreningsliv i stadsdelen. Vi vill dock säkra upp att stödet används rätt och vill därför göra en genomgripande översyn och förändring av regelverket för föreningsbidrag. Korrekt återredovisning av bidragen är synnerligen viktigt och ska följas upp av stadsdelsförvaltningen och nämnden. I det sammanhanget anser vi att föreningar som på olika sätt arbetar med trygghet också ska vara prioriterade i mottagandet av offentligt stöd.

Förekomsten av olagliga boplatser vittnar om en djup social utsatthet, medför oacceptabla sanitära och omänskliga villkor och skapar otrygghet i stadsmiljön. Moderaterna vill att en nollvision ska råda för olagliga boplatser, svensk lag och stadens ordningsföreskrifter ska gälla lika för alla. Staden måste arbeta målmedvetet med verksamma insatser för att förebygga etableringen av olagliga boplatser och stärka dialogen och samverka med berörda aktörer.

Klotter, nedskräpning och skadegörelse förfular det offentliga rummet och skapar otrygghet i stadsmiljön varhelst det förekommer. Moderaterna kommer aldrig att kompromissa med att Stockholm ska vara klotterfritt och att det ska vara rent och städat på allmänna platser såsom gator, torg och parker. Nolltoleransen mot klotter ska återinföras och efterlevnaden av klotterförbudet ska prioriteras, framförallt ur ett trygghetsperspektiv. Stadens städgarantier, som innebär att städning, tömning av papperskorgar och klottersanering ska ske inom 24 timmar efter anmälan, ska förbättras.

Som en konsekvens av ovanstående ska graffitiväggen i Tensta rivas.

En politik som förenar ekonomiskt ansvarstagande med sänkt skatt och prioritering av välfärden

Socialdemokraterna har hittills höjt skatten med knappt 1,4 miljarder kronor. Dessa skatthöjningar är både onödiga och skadliga. Onödiga, därför att det med en tydlig prioritering och god kostnadskontroll är möjligt att prioritera välfärden utan att öka stockholmarnas skattebörda. Skadliga, därför att kommunalskatten slår mot alla inkomstgrupper och höjningen därför gör det mindre lönsamt att arbeta. Kombinerat med de massiva skatthöjningarna som den rödgröna regeringen genomför är det en politik som slår direkt mot jobb och tillväxt.

Moderaternas budget kombinerar ett sänkt skatteuttag och budgetbalans med prioritering av välfärdens verksamheter. Vår budget visar att det är fullt möjligt att krona för krona stärka välfärden i samma eller högre utsträckning som majoriteten och dessutom genomföra betydande riktade satsningar och samtidigt sänka skatten.

Hög pedagogisk kvalitet i förskolan för en god start i livet för alla barn

Förskolan lägger grunden till ett livslångt lärande. Därför är det viktigt att tillsynen av förskolan fungerar och att verksamheten i förskolan håller högsta kvalitet. Om brister upptäcks ska åtgärder vidtas skyndsamt, oberoende av huvudmannaskap. Stockholms förskolor ska erbjuda en verksamhet som är utvecklande, rolig, stimulerande, trygg, utmanande och full av möjligheter.

Moderaterna värnar en mångfald av förskolor med olika pedagogisk inriktning och generösa öppettider. Förskola på obekvämt arbetstid ska omfattas av barnomsorgsgarantin. Förskolor och skolor i Stockholm ska ge barn det de behöver för att lära och utvecklas. Lika naturlig som valfriheten att välja förskola eller skola är, ska det vara att alla förskolor, offentliga såväl som fristående, ska leva upp till högt ställda kvalitetskrav. En lugn och trygg förskola lägger grunden för nyfikenhet och kunskap.

För att avlasta förskolans pedagogiska personal och samtidigt erbjuda möjliga arbetstillfällen för personer som står utanför arbetsmarknaden inrättas tjänster som måltidsvärdar. Måltidsvärdar ska utföra enklare göromål utanför förskolans pedagogiska uppdrag och på så vis underlätta för förskollärare och barnskötare att fokusera på förskolans pedagogiska arbete.

Moderaterna vill understryka vikten av säkra skolvägar och säkra transporter till och från skola/förskola. En inventering, tillsammans med Trafiknämnden, behöver genomföras för att identifiera åtgärder som behöver vidtas för att öka tryggheten för barnen.

En trygg stad att åldras i

Stockholm ska vara en trygg och bra stad för alla stockholmare att leva och bo i. Staden ska ha ett väl utvecklat samarbete med det civila samhället, där överenskommelsen med den idéburna sektorn ska vårdas och utvecklas. I Stockholm ska det vara medborgarnas önskemål och behov som driver utvecklingen av kvalitet och service.

Ett kvalitetskontrakt ska införas med äldre som söker sig till äldreomsorgen. Detta ska garantera en gemensam vårdplanering och uppföljning av insatser som utgår från den äldres behov och perspektiv.

Stockholms äldre blir allt friskare och lever längre. Alla har rätt till en bra äldreomsorg och det är viktigt att omsorgen ges efter den äldres

önskemål och behov. Äldre stockholmare ska ges goda förutsättningar för ett så självständigt och innehållsrikt liv som möjligt.

Biståndsbedömningen ska förenklas ytterligare och reformeras. Stockholms äldreomsorg behöver mindre detaljstyrning och högre ambitioner i sitt arbete. Det arbete som pågår kring ramtider där äldre ska kunna påverka sina insatser är därför steg i rätt riktning, men Moderaterna anser att vi kan och bör gå längre. Vi vill utreda en uppdelning av biståndsbedömningen i olika steg där ett första behovsbeslut tas, för att senare träffa särskilda äldrecoacher som hjälper till med individuella valmöjligheter. Enskild uppföljning är viktigt för att staden ska säkerställa att det enskilda vårdbehovet tillgodoses. Därför behöver Stockholm också se över biståndsbedömningen för att stärka arbetet kring individuell uppföljning. Biståndsbedömningen ska vara likvärdig över hela staden. Därför ska den även centraliseras.

Valfriheten inom äldreomsorgen ska vara god med en mångfald av utförare och möjlighet att välja innehåll i hemtjänsten. Moderaterna tar avstånd från de ideologiskt motiverade kommunaliseringar som Socialdemokraterna genomför utan hänsyn till stockholmarnas valfrihet. Genom satsningar på valfrihet och kvalitet i äldreomsorg, hemtjänst och service, får äldre som vill bo kvar i sina lägenheter på ålderns höst större makt över sina liv. Oavsett om verksamheten bedrivs av staden eller en fristående aktör ska kraven vara högt ställda och uppföljningen ska vara noggrann.

För att äldre bättre ska kunna nyttja rätten att välja behövs en förbättrad service och information inom äldreomsorgen. Stockholms stads webbplats ska erbjuda tydlig information så att det blir möjligt att jämföra olika alternativ med varandra. Även arbetet med digitala hjälpmedel ska fortsätta och samtliga äldreboenden ska erbjuda tillgång till internet.

Äldre Direkts uppdrag ska vidgas till att möjligheten till valfrihet verkligen kommer äldre till del och åter ha öppet på helger.

Äldre som vill bo kvar hemma ska kunna känna sig trygga i det valet. Det förutsätter en väl fungerande hemtjänst som möjliggör för de äldre att kunna leva självständiga liv och stanna kvar i sina hem så länge de önskar. Hemtjänsten ska präglas av hög kvalitet, god arbetsmiljö för medarbetarna och valfrihet för den äldre. Det kräver långsiktiga spelregler för utförarna av hemtjänst i Stockholm, där vi med oro ser på den socialdemokratiskt ledda majoritetens tydliga ovilja mot fristående aktörer.

Hemtjänsten har en viktig roll och den mångfald av utförare som stockholmarna kan välja mellan ska utvecklas. Samtidigt är det viktigt att säkra en så hög kvalitet som möjligt. För många äldre är inte minst kontinuitet i hemtjänstens bemanning viktigt för tryggheten. Moderaterna vill därför låta utreda en kontinuitetsbonus som premierar de utförare som levererar en hög kontinuitet av hemtjänstpersonal.

För att möta det ökande och varierande behovet av insatser vill Moderaterna utreda möjligheten för profilhemtjänst för de äldre som har särskilda behov. Det ska också vara möjligt att få hjälp med avlastande tjänster genom serviceassistenter som ska få en särskilt inriktad utbildning för detta.

Demenssjukdom ställer särskilda krav på omvårdnadskompetens för att säkerställa en god kvalitet i omsorgen. Moderaterna vill prioritera arbetet med demenssjukdomar och höja kompetensen inom demensvård på samtliga demensboenden i staden.

Inslaget av läkarkompetens i äldreomsorgen behöver ökas för att stärka och utveckla kvaliteten. Moderaterna vill se en ökad samverkan mellan hemtjänsten och landstinget genom exempelvis möjlighet till frivillig läkarundersökning i hemmet samt fler och effektivare läkemedelsgenomgångar för de äldre. Vi vill också verka för möjligheten att äldre direkt ska kunna vända sig till geriatriska mottagningar istället för akutmottagningarna för tillgång till geriatrisk specialistkompetens.

Under mandatperioden ska en långsiktig utbildningssatsning genomföras där det bland annat ska ingå ett språklyft för anställda inom äldreomsorgen som har svenska som andra språk. Staden ska också initiera och möjliggöra flerspråkig hemtjänst så att äldre personer med utländsk bakgrund kan förstå det språk som talas.

Ungdomsbesök i vården ska utvecklas och staden ska erbjuda läkarstudenter praktikplatser på äldreboenden inom ramen för deras läkarutbildning.

Moderaterna försvarar de äldres rätt att välja och slår vakt om mångfalden av utförare. Stockholms äldre ska ha rätt att välja bland en mångfald av boendeformer. Äldre par med olika vårdbehov ska kunna leva ihop hela livet och detta säkerställs genom parboendegarantin. För att ge Stockholms äldre en god vård och omsorg behövs engagerade och utbildade medarbetare som möter de äldre på deras villkor och ser varje individ som en unik person med

rätt att få sina individuella behov tillgodosedda. Det ska också vara möjligt att separera städning från hemtjänstens insatser. Staden ska fortsätta med att höja kompetensen och stärka medarbetarna i deras yrkesroll.

Äldres livskvalitet ska öka, och i linje med detta vill Moderaterna införa ett måltidslyft inom äldreomsorgen. Måltidsupplevelsen ska vara lustfylld. Möjligheten att vistas utomhus ska säkerställas.

Moderaterna vill slå vakt om att de äldre som så önskar ska kunna bo kvar i sin bostad så länge som de känner sig trygga i hemmet, även om behoven av vård och omsorg ökar. Därför vill Moderaterna utreda förutsättningarna för praktiska lösningar som att installera hissar utanpå trevåningsfastigheter.

Det ska finnas en mångfald av olika boendeformer. Vi måste tänka nytt kring hur vi skapar en mer öppen välfärd där unga och gamla kan mötas. Inom ramen för det pågående planarbetet kring Spångadalen, Bromstensgluggen, verkar Moderaterna i berörda nämnder för att utreda möjligheterna att inrätta ett generationsboende. Ett generationsboende innebär att en förskoleverksamhet bedrivs i samma byggnad som ett vård- och omsorgsboende, där verksamheterna delar på gemensam yta som möjliggör för frivilliga aktiviteter. Detta är ett exempel på hur man kan möjliggöra för mer innovation i byggandet av verksamheter inom äldreomsorgen.

En stad som ger trygghet och stöd åt de mest utsatta i samhället

Staden måste alltid finnas till hands för de mest utsatta i vårt samhälle. I synnerhet ska barn och unga som far illa få stöd och hjälp i ett tidigt skede. Vi vill arbeta för att frivilligkrafter och staden har gemensamma mål och program för att bekämpa hemlösheten. Ett nära samarbete mellan polis, skola och socialtjänst och fler socialsekreterare ute i fält ska ge unga stockholmare ett snabbt stöd. Uppsökande verksamhet ska riktas till grupper som behöver extra stöd. Genom kraftfulla insatser ska staden arbeta för att minska droganvändandet bland Stockholms unga. Stockholm ska också tillsammans med frivilligorganisationer arbeta strukturerat och målmedvetet mot våldsbejakande extremism och ta lärdom av andra länders arbete och erfarenheter.

Arbete mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ska bedrivas med full kraft. Satsningen på föräldrastödsprogram för att ge alla barn en bra start i livet ska fortsätta, liksom arbetet med sociala insatsgrupper, som ska finnas i alla stadsdelar. Tidiga insatser

mot ungdomar med riskbeteende leder till att färre ungdomar växer upp i och hamnar i utanförskap. Den satsning på ett utvecklat samarbete mellan skola och socialtjänst som Moderaterna har initierat ska fortgå.

Stockholms stads arbete med ensamkommande barn ska utvecklas och effektiviseras. Socialnämnden ska leda arbetet med att se över och arbeta fram rutiner för att säkra ett gott mottagande. Staden ska också verka för rekrytering av fler familjehem och boenden för att möta behovet för ensamkommande barn.

Insatserna för att minska hemlösheten är fortsatt prioriterade och hemlöshetsstrategin ska fortsätta vara en viktig utgångspunkt i stadens arbete. Fler långsiktiga boendeanternativ ska övervägas liksom en fortsatt satsning på boendestöd.

Målgruppen EU- och tredjelandsmedborgare har ökat allt mer, vilket kräver ett tydligt agerande och en konkret inriktning från staden i kombination med insatser från stadens socialtjänst för de som behöver stöd och hjälp, bland annat i form av uppsökande verksamhet, information samt insatser från ideella föreningar. Att Stockholms stad agerar lika över hela staden är avgörande. Utgångspunkten måste alltid vara att svensk lag gäller lika för alla och ska upprätthållas. För att kunna koordinera arbetet och fortsätta utveckla stadens insatser och agerande är det viktigt att stadens projektledare för samordning av arbetet kring EU- och tredjelandsmedborgare fortsätter och att den tidigare tydliga dialogen som fanns med andra berörda aktörer och instanser prioriteras.

Reservation II

Reservation anmäldes av Bengt Porseby (L) till förmån för eget förslag.

”Förslag till beslut

1. Att avslå stadsdelsförvaltningens förslag till beslut.
2. Att uppdra åt stadsdelsförvaltningen att återkomma med förslag till verksamhetsplan i enlighet med vad som nedan sägs.
3. Att anföra följande.

En politik för frihet och trygghet

Liberalerna föreslår satsningar på välfärdens kärnverksamheter med sänkt skattenivå. På så sätt kombinerar vi ansvarstagande för välfärden med en politik för fortsatt tillväxt och konkurrenskraft.

Vi lyckas göra detta genom att prioritera satsningar som gör konkret skillnad för stadsdelens invånare, inte minst de som allra mest behöver samhällets hjälp och stöd, framför majoritetens symbolpolitik.

För oss liberaler kommer kvalitet och valfrihet alltid före driftsform. Den rödgrönrosa majoriteten i stadsdelarna driver en politik där många välfungerande och populära verksamheter som drivs av fristående anordnare återkommunaliserats inom snart sagt samtliga verksamhetsområden. Det är inte att sätta brukarnas och skattebetalarnas behov främst.

Trygghet

För oss liberaler är trygghet en frihetsfråga. Den som är rädd är inte fri. Därför gör vi en historisk investering i Stockholms trygghet med en långsiktig trygghetsmiljard. Stadsdelsnämnderna spelar en avgörande roll i det lokala trygghetsarbetet och ska arbeta övergripande med trygghetsfrågorna och lära av varandras goda exempel i trygghetsarbetet. Arbetet ska bedrivas i nära samarbete tillsammans med polisen, civilsamhället och alla engagerade invånare.

Otryggheten ökar i Stockholm. I 12 av 14 stadsdelar känner sig invånarna mer oroliga för att utsättas för brott än vid förra trygghetsmätningen när Alliansen styrde. Otryggheten är störst i ytterstaden.

Genom tidiga sociala insatser, en förskola och skola som ger alla barn kunskap och framtidstro, samt genom en stadsmiljö som är väl upplyst, levande och välstädd, bygger vi en stad där människor känner trygghet i vardagen och inför framtiden.

Den styrande majoriteten och regeringen har stått handfallna när otryggheten har ökat och polisen fått allt svårare att lösa sina uppgifter. I frånvaron av en fullt ut bemannad polis har Liberalerna på flera håll i staden yrkat på att trygghetsvakter ska anställas för att bevaka särskilt brottsdrabbade platser. Tyvärr har majoriteten i dessa stadsdelar röstat ner förslagen. Att majoriteten inte tar stockholmarnas otrygghet på allvar är anmärkningsvärt.

Liberalerna avsätter 100 mnkr under kommunstyrelsen för att genomföra en central upphandling av trygghetsvakter. Dessa trygghetsvakter ska i samarbete med polis, andra myndigheter och civilsamhället bidra till att upprätthålla säkerheten på särskilt otrygga och brottsdrabbade platser. Genom fler kommunala trygghetsvakter

och fler trygghetskameror ska tryggheten återställas på otrygga platser där polisinsatserna inte räcker till.

Förskoleverksamhet

Det liberala Stockholm ska vara den öppna världsstad där varje ung människa får chansen att utvecklas och välja hur livet ska se ut. I förskolan ska varje barn kunna utvecklas och växa, oavsett förutsättningar hemifrån.

För många barn är förskolan också starten på det livslånga lärandet. Allra viktigast blir förskolans verksamhet för de barn som inte har med sig det svenska språket hemifrån. Förskolan ska bidra till att alla barn får stifta bekantskap med böcker och läsning, med matematik och naturkunskap. Utgångspunkten i verksamheten ska vara varje barns förmåga, lust och vilja att lära. Detta ska gälla för stadens samtliga förskolor. Arbetet med språkutveckling är ett särskilt prioriterat område i förskolan, liksom att träna barnen i socialt samspel.

Att delta i pedagogisk verksamhet redan från tidig ålder har en stor påverkan på barns individuella utveckling. Det gör det också möjligt att på ett tidigt stadium uppmärksamma barn med behov av särskilt stöd. Barn med läs- och skrivsvårigheter får större möjligheter att lära sig läsa och skriva om deras svårigheter uppmärksammas tidigt i livet.

I Liberalernas Stockholm håller förskolan, kommunal såväl som fristående, hög kvalitet, är trygg, och har ett genomtänkt pedagogiskt fokus. Föräldrar och barn ska erbjudas valfrihet, mångfald och en förskola i världsklass. Rätten att själv välja vilken förskola barnet ska gå i ska värnas. Fristående alternativ ökar den pedagogiska mångfalden och föräldrarnas valfrihet.

Liberalerna prioriterar kärnverksamheten i stadsdelarna. Liberalerna höjer därför schablonen för förskolan med 1 procentenhet mer än majoriteten. Det innebär en schablonhöjning på totalt 4 procent. Liberalerna gör dessutom extra satsningar på höjda förskollärlöner och karriärtjänster inom förskolan. Om Liberalernas budget hade gällt hade förskolorna i vår stadsdel fått 3,2 mnkr mer än i budgetförslaget från majoriteten!

Verksamhet för barn, kultur och fritid

I det liberala Stockholm har alla barn rätt till en trygg uppväxt under goda levnadsvillkor. I stadsdelarna bedrivs angelägen och viktig verksamhet i både kommunala verksamheter och i fristående

verksamheter, för att ge alla unga i Stockholm tillgång till ett stimulerande utbud av fritidsaktiviteter. Detta ska värnas och utvecklas.

Den rödgrönrosa majoriteten bedriver en politik inriktad på återkommunaliseringar av fullt välfungerande och djupt uppskattade verksamheter, till synes utan reella motiveringar. Liberalerna motsätter sig en politik som inte sätter kultur- och fritidsverksamheter av hög kvalitet för Stockholms barn och ungdomar i första rummet.

En aktiv och drogfri fritid minskar risken att ungdomar hamnar snett. Genom ett levande förenings- och idrottsliv över hela staden, liksom god tillgång till öppna verksamheter för ungdomar genom fritidsklubbar, fritidsgårdar, ungdomsmottagningar och andra stödjande insatser från staden ska alla ungdomar ges förutsättningar till en trygg uppväxt.

Staden ska tillhandahålla en god fritidsverksamhet för barn och ungdomar. I samverkan med det lokala föreningslivet och andra aktörer ska en mångfald av verksamheter för barn och unga erbjudas. Det är angeläget att man i planeringen av verksamheter för barn och ungdomar tar särskild hänsyn till behoven hos barn och ungdomar med funktionsnedsättning.

Majoriteten har under detta område anslagit pengar för demokratiutveckling och utvecklingsprogram. Resultatet av dessa satsningar har hittills varit obefintligt. Tvärtom visar stadens demokratiundersökning att stockholmarna uppfattar att det är svårare att veta vad som händer i staden och hur man kan påverka än när Alliansen styrde. Liberalerna föreslår att pengarna istället används för att finansiera satsningar inom skolan och socialtjänsten som tydligare kommer barn och unga till del.

Äldreomsorg

I Liberalernas Stockholm är vi individer hela livet. Även när vi behöver stöd och hjälp från andra har vi rätt till respekt för våra behov, våra livsval och våra intressen. Ingen ska behöva bli rädd för att bli gammal. Alla ska ha möjlighet att få komma till ett tryggt och anpassat boende när man vill och behöver, och få stöd och hjälp i hemmet så länge man bor kvar hemma.

I vårt Stockholm är det alltid den enskilde medborgaren som bestämmer över sitt liv, inte politikerna. Liberalerna försvarar äldres rätt att välja, medan den rödgröna regeringen genom

Välfärdsutredningen vill inskränka valfriheten och avskaffa populära och välfungerande alternativ.

Ingen ska behöva vara rädd för att inte få flytta till ett bra boende när man blir äldre. Liberalerna anser att alla som är över 85 år, och som vill, ska få plats på servicehus eller vård- och omsorgsboende.

Fullmäktige har antagit nya riktlinjer som förtydligar att ålder och ensamhet ska tillmätas större betydelse vid bedömningen av behov av särskilt boende. De nya riktlinjerna har dock inte fått någon verklig effekt. Därför ska delegationen till stadsdelsförvaltningarnas tjänstemän att besluta om avslag på ansökningar om plats på servicehus eller vård- och omsorgsboende dras in. Avslagsbeslut ska godkännas av stadsdelsnämndernas sociala delegationer.

Äldre som har omfattande behov av hemtjänst och som vill flytta till vård- och omsorgsboende ska alltid få möjlighet att göra det om det inte medför några extra kostnader för stadsdelsnämnderna.

Stadsdelsnämnden ska särskilt prioritera det hälsofrämjande och förebyggande arbetet. Ingen äldre stockholmare ska behöva vara ofrivilligt ensam. Aktiviteter och öppna mötesplatser ska hålla öppet året runt, även på somrar och storhelger. Stadsdelsnämnden ska stödja initiativ från civilsamhället för fler aktiviteter för äldre. Om Liberalernas budget hade gällt hade äldreomsorgen i vår stadsdel fått 1,0 mnkr mer än vad majoriteten föreslagit i sin budget!

Införandet av ramtid i hemtjänsten ska fortsätta. Äldre ska kunna påverka hur den beviljade tiden ska användas. Stadsdelsnämnden ska vara lyhörd inför äldres önskemål och så långt som möjligt respektera deras livsval och intressen.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Vi liberaler anser att alla människor ska ha friheten att kunna leva sitt liv, oavsett om man har en funktionsnedsättning eller inte. Så långt som möjligt ska var och en, utifrån sina förutsättningar, kunna leva ett självständigt liv och ha ett arbete att gå till. Därför kommer vi alltid att värna rätten till stöd och service för personer med funktionsnedsättning.

Regeringens politik har inneburit nedskärningar av insatserna till personer med funktionsnedsättning. Bedömningarna från Försäkringskassan och stadsdelsnämnderna blir allt hårdare. Andelen avslag på ansökningar om insatser enligt LSS har ökat med över en

fjärdedel sedan maktskiftet. Denna utveckling riskerar att allvarligt skada möjligheterna för stockholmare med funktionsnedsättning att leva liv med frihet och delaktighet.

I ett läge där allt fler får avslag på sin ansökan, stadsdelsnämnderna står inför stor press på grund av Försäkringskassans övervältring av kostnaderna på kommunerna och det nya avtalet för persontransporter leder till kraftiga fördyringar, väljer majoriteten att lägga ett sparbeting i form av ett krav på generell effektivisering. Liberalerna återställer halva sparbetinget.

Valfriheten ska gälla även personer med funktionsnedsättning. Därför måste möjligheten att kunna välja boende, daglig verksamhet, hemtjänst, ledsagning, avlösning, korttidstillsyn och personlig assistans försvaras.

Stadsdelarna bör kunna konkurrera om driften av upphandlad verksamhet, men ideologiskt motiverade återkommunaliseringar av välfungerande verksamheter ska inte förekomma. Sedan maktskiftet har staden fattat beslut om ett antal omotiverade och illa förberedda återkommunaliseringar av upphandlade verksamheter. Genom att stoppa sådana åter-kommunaliseringar kan valfriheten för brukarna värnas och staden spara in på omställningskostnader.

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri

I Liberalernas Stockholm har alla barn rätt till en trygg uppväxt - utan hot, fattigdom eller övergrepp - och samma möjligheter att kunna skapa sig en bra framtid. Tidiga insatser för utsatta barn är av central betydelse. Alla inblandade aktörer ska arbeta tätt tillsammans för att förebygga att barn och vuxna får illa och reagera snabbt och effektivt om det ändå sker. Stadsdelsnämnderna ska alltid verka utifrån ett barnperspektiv och säkerställa barnens rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention.

För att kunna ge barn i utsatta familjer den hjälp de behöver måste det finnas erfaren personal som har tid för barnen. Personalomsättningen bland socialsekreterare inom den sociala barn- och ungdomsvården är hög i många stadsdelar. Nyanställda socialsekreterare får ta ansvar för ett stort antal krävande ärenden utan tillräcklig handledning eller möjlighet till kollegialt lärande.

Socialsekreterarnas arbetssituation måste förbättras. Den handlingsplan som majoriteten har tagit fram är ett steg i rätt riktning. Det krävs dock en genomgripande förändring av socialsekreterarnas arbetssituation där lön, kompetensutveckling och större

karriärmöjligheter ingår. Majoriteten genomför nu en lönesatsning, vilket Liberalerna har krävt under ett par års tid. Vi vill dock gå längre än majoritetens satsning.

Allt fler socialsekreterare utsätts idag för hot. Detta är oacceptabelt och måste tas på största allvar. Stadsdelsnämnderna ska ha strategier för att stödja personal som utsätts.

Kvalitetssäkringen av placeringar av barn utanför det egna hemmet måste fortsatt vara ett prioriterat område. Alla barn har rätt att komma till ett hem som förmår att ge dem en bra uppväxt. Rekrytering av familjehem för ensamkommande flyktingbarn och flyktingungdomar är prioriterad och ska fortsätta. Antalet placeringar av ensamkommande flyktingbarn har ökat kraftigt de senaste åren och stadsdelsnämnderna har en mycket viktig uppgift i att följa upp kvaliteten i dessa hem.

Insatser för kvinnofrid och arbetet mot våld i nära relationer ska fortsatt prioriteras av samtliga nämnder. Ambitionsnivån i arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck måste höjas. Vi vill satsa på fortbildning av personal och bättre samverkan mellan socialtjänst, Origo, skola, civilsamhälle och polis.

Alla som behöver budget- och skuldrådgivning ska bli erbjudna ett personligt möte. Det är särskilt viktigt att familjer med barn snabbt erbjuds rådgivning. Inga barnfamiljer ska behöva vänta mer än en vecka på att få sitt första budget- och skuldrådgivningssamtal, och hyresrådgivare ska införas i alla stadsdelar. Om Liberalernas budget hade gällt hade Individ- och familj i vår stadsdel fått 0,8 mnkr mer än i majoritetens budgetförslag!

Stadsmiljöverksamhet

I Liberalernas Stockholm trivs folk i sin vardag. Att få bo och röra sig i levande, trygga och välskötta stadsmiljöer ger många frihetsdimensioner i livet. Vi är övertygade om att det är de som bor i en stadsdel som vet bäst vad de vill ha och behöver och därför ska stadsdelsnämnderna ha möjlighet att göra sina egna prioriteringar inom stadsmiljöområdet.

För att alla människor ska vara fria att leva sina liv behöver deras trygghet säkras. Ingen ska behöva vara rädd för att röra sig i Stockholm. Därför genomför Liberalerna en historisk investering i Stockholms trygghet med en långsiktig trygghetsmiljard.

Stadsdelsnämnderna ska arbeta övergripande med trygghetsfrågorna och lära av varandras goda exempel i trygghetsarbetet. Arbetet ska bedrivas i nära samarbete med föreningar, polis, brandförsvaret, fastighetsägare och föräldrar.

Stockholms fysiska utformning spelar en viktig roll i stadens trygghet och polisernas förutsättningar för att utföra deras arbete. Dåligt belysta områden, smala gator och undermåligt underhållna områden är exempel på aspekter i stadsmiljön som direkt kan bidra till en ökad otrygghet. För att förbättra stadens trygghet ska stadsdelsnämnderna tillsammans med kommunstyrelsen, polisen, trafiknämnden, stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden genomföra trygghetsinventeringar för ökad trygghet i det fysiska rummet.

Stockholm ska ha en nolltolerans för klotter, skadegörelse och nedskräpning. Staden ska vara klotterfritt och det ska vara rent och städat på allmänna platser såsom gator, torg och parker. Det är viktigt att stadens klottergaranti fungerar i praktiken, vilket innebär att klottersanering ska ske inom 24 timmar efter anmälan. Tyvärr har majoritetens klotterpolitik resulterat i en lavinartad ökning av klotter. För att handkraftigt minska klottret måste sanering ske snabbt efter anmälan.

Ekonomiskt bistånd

Att ha ett arbete och att kunna försörja sig själv ger trygghet och frihet att växa. I Liberalernas Stockholm ska därför så många människor som möjligt ha ett jobb att gå till.

Det ekonomiska biståndet ska vara en utväg för att hjälpa den som under en viss tid i livet inte har några andra medel till sin försörjning. Människor ska få hjälp att gå från bidrag till självförsörjning. För oss liberaler är det också grundläggande att alla barn har lika rätt till en god uppväxt oavsett familjens omständigheter.

Antalet hushåll som tar emot ekonomiskt bistånd har nu börjat stiga för första gången på flera år. Detta är särskilt oroväckande eftersom Stockholm befinner sig i en högkonjunktur.

Det är viktigt att stadsdelsnämnderna fortsätter att arbeta för att hjälpa människor från bidrag till arbete och det är framför allt viktigt att nyanlända snabbt kan komma in på arbetsmarknaden. Liberalerna menar att det krävs sänkta trösklar till det första jobbet. Genom inträdesjobb kan nyanlända och unga få ett första jobb till något lägre lön, istället för att behöva leva på försörjningsstöd och för var dag hamna längre ifrån arbetsmarknaden.

Jobbtorg Stockholm ska hjälpa dem som är beroende av ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet med en snabb individuell bedömning och en aktivitetsplan. Ett nytt jobbtorg för validering av nyanlända bör inrättas som samverkar med Arbetsförmedlingen, yrkeshögskolan, Universitets- och högskolerådet och branschorganisationer med syfte att underlätta för nyanlända att snabbt komma i jobb.

För att skapa incitament att gå från bidrag till arbete bör långvariga mottagare av ekonomiskt bistånd få behålla en större del av arbetsinkomsterna utan att det påverkar rätten till bistånd, så kallad jobbstimulans. Jobbstimulansen bör höjas från 25 till 40 procent.

Alla barn oavsett bakgrund ska ha möjlighet att ta del av idrott och kultur. Vi föreslår därför att alla barnfamiljer med försörjningsstöd ska kunna ansöka om att avgiften för kulturskola, idrottsförening eller annan regelbunden fritidsverksamhet ska ingå i biståndet. Denna fritidspeng infördes av alliansregeringen men har avskaffats av den socialdemokratiska regeringen.

Arbetsmarknadsåtgärder

I Liberalernas Stockholm har alla som kan ett jobb att gå till. Jobbtorg Stockholm fortsätter att vara huvudarenan för stadens arbetsmarknadsåtgärder. Stadsdelsnämndernas huvuduppgift är att se till att fler mottagare av ekonomiskt bistånd kan gå vidare till insats på jobbtorgen.

Tillfälliga anställningar, såsom Stockholmsjobben, leder oftast inte till en fast anställning på ordinarie arbetsmarknad. Nämndens fokus ska alltid vara att hjälpa individer in på den ordinarie arbetsmarknaden.

Att få in en första fot på arbetsmarknaden, och få erfarenhet och referenser, är ett viktigt steg i arbetslivet. Staden ska fortsätta erbjuda ungdomar i Stockholm feriearbeten under både sommar- och vinterferier samt på helgerna. Feriearbetande ungdomar ska kunna erbjudas arbete utanför den egna stadsdelen.

Feriejobb ger egen försörjning, referenser och en första kontakt med arbetsmarknaden. Arbete för ungdomar är även en viktig trygghets- och integrationsskapande åtgärd. För att fler ungdomar ska få en meningsfull fritid vill Liberalerna att det ska bli möjligt att få feriejobb även på helgerna. Det ska även vara möjligt att få feriejobb i en annan stadsdel än hemstadsdelen. Ungdomar med funktionsnedsättning ska fortsatt vara en prioriterad grupp när det gäller tilldelningen av feriejobb.

Den styrande majoriteten har ökat antalet sommarjobb, men samtidigt utökat målgruppen till att även omfatta 18- och 19-åringar. Resultatet har blivit att en lägre andel av de sökande har beviljats ett sommarjobb. Det är inte rimligt att unga vuxna, som själva bär ansvaret för sin försörjning, ska konkurrera med ungdomar om de sommarjobb som staden anordnar. Liberalerna anser att feriejobben enbart ska gå till ungdomar under 18 år, myndiga ungdomar ska istället ta del av verksamheter vid Jobbtorgen för unga.

Stadsdelsnämnderna ska ta aktiv del i stadens satsning på yrkesintroduktionsanställningar och ska tillsammans med Jobbtorgen erbjuda unga och nyanlända yrkesintroduktionsanställningar inom stadsdelens verksamheter.

§ 3

Yttrande angående projektrapport - Trygghet och delaktighet

Beslut

1. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som yttrande angående projektrapport nr 6/2017 Trygghet och delaktighet.
2. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd ger förvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningarna för att Brottsförebyggande rådet, BRÅ och/eller Stockholms Universitet ska analysera och utvärdera stadsdelens trygghets- och demokratiarbete. Utredningen återredovisas till nämnden senast den 30 juni 2018.

Ärendet

Revisionskontoret har genomfört en granskning för att bedöma stadens aktiviteter för trygghetsskapande åtgärder och för medborgarnas delaktighet. Granskningen visar att de granskade nämnderna och bolaget genomför aktiviteter för trygghetsskapande åtgärder i närmiljön.

Förvaltningen delar revisionens uppfattning att det är det angeläget att även analys och utvärdering genomförs av de samlade insatserna inom ramen för stadsdelsnämndernas lokala utvecklingsarbete, utöver den uppföljning som sker inom ramen för den ordinarie budgetprocessen.

Förvaltningen föreslår att nämnden ger i uppdrag till förvaltningen att utreda förutsättningarna för att i samverkan med BRÅ och/eller Stockholms Universitet analysera och utvärdera stadsdelsområdets trygghets- och demokratiarbete.

Spånga-Tenstas stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 7 november 2017.

Dnr 1.5.1-929/2017

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Bengt Porseby (L) lade fram ett särskilt uttalande.

"Särskilt uttalande

Varje stockholmare har rätt att känna sig trygg och orädd i sin närmiljö. Det trygghetsskapande arbetet är ett arbete för frihet.

Revisorerna har granskat stadens arbete med trygghet och delaktighet. Enligt revisorerna så bedrivs det ett antal trygghetsskapande insatser och det finns en förhållandevis tydlig ansvarsfördelning mellan olika nämnder.

Samtidigt ser vi hur otryggheten ökar i de allra flesta stadsdelarna. Handlare håller sina butiker stängda i protest. Utvecklingen går åt fel håll. Frågan är inte om de insatser som görs är tillräckligt strukturerade utan om det är rätt insatser.

På lång sikt så är en bra skola för alla barn och tidiga sociala insatser förutsättningar för att förhindra nyrekrytering till brott. De skolor som behöver det mest ska ha Sveriges bästa lärare, som har tid att fokusera på undervisning. Samverkan mellan skolan och socialtjänsten måste förbättras, vilket även revisorerna tidigare påpekat. Arbetet med sociala insatsgrupper måste bedrivas uthålligt.

Samtidigt står vi inför ett läge där omedelbara insatser krävs för att öka tryggheten och upprätthålla rättssamhället. Här måste stadsdelsnämnderna få hjälp från kommunstyrelsen, inte genom kommissioner och projektpengar utan genom handfasta åtgärder såsom centralt upphandlade trygghetsvakter på brottsutsatta platser och en långsiktig satsning på trygghetsskapande investeringar i den fysiska miljön.

Kommunstyrelsen måste också med betydligt större kraft än tidigare verka mot externa aktörer, såsom polisen och regeringen, för att få till stånd ett långsiktigt handslag för stärkt gemensam offentlig närvaro i ytterstaden samt juridiska förutsättningar för trygghetsskapande åtgärder såsom större möjligheter till en flexibel och träffsäker kameraövervakning av brottsdrabbade platser. Utvecklingen går att vända, men det kräver en politisk ledning i stadshuset och i regeringen som inte bara i ord utan i handling ger trygghetsfrågorna den prioritet stockholmarna har rätt att förvänta sig”.

§ 4

Svar på remiss om Riktlinjer för budget- och skuldrådgivning

Beslut

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen till kommunstyrelsen.

Ärendet

Stadsdelsnämnden har av kommunstyrelsen fått en remiss (dnr 150-1651/17) om ”riktlinjer för budget- och skuldrådgivning”.

Socialnämnden har gjort en översyn av stadens budget- och skuldrådgivning och reviderat stadens riktlinjer för budget- och skuldrådgivning som skickas ut på remiss till förvaltningarna.

Förvaltningen förslår att stadsdelsnämnden godkänner översynen och riktlinjer budget- och skuldrådgivning utan vidare invändningar.

Spånga-Tenstas stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 4 november 2017.

Dnr 1.5.1-967/2017

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 5

Svar på remiss angående Offentliga rum förslag på komplettering till Framkomlighetsstrategin

Beslut

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att överlämna utlåtandet till trafikkontoret som svar på remissen.

Ärendet

Trafikkontoret tog år 2012 fram Stockholms stads Framkomlighetsstrategi. Arbetet med att förverkliga framkomlighetsstrategin har visat på ett behov av att komplettera den med resonemang om vistelse och stadsliv. Av det skälet har trafikkontoret tagit fram ett förslag på komplettering till strategin, "Offentliga rum". Dokumentet föreslår fem planeringsprinciper för utvecklingen av stadens gator och torg till mötes- och vistelseplatser samt en handlingsplan med tolv åtgärder som ytterligare stärker inriktningen i strategin.

Förvaltningens svar på trafikkontorets frågor redovisas nedan.

- Vid åtgärder i den offentliga miljön är det viktigt att hänsyn tas till tillgänglighet, jämställdhet, äldre och barn.
- Vid identifiering av nätverk med stråk bör hänsyn även tas till parkvägar. Jämställd vinterväghållning saknas under pågående aktiviteter.
- Förvaltningen tar gärna del av material och utbildningar som kan bidra till det gemensamma arbetet med offentliga rum.
- Träd och blomkrukor eller andra kreativa trafikhinder kan göra områden med trafikhinder attraktivare.
- Säsongsanpassad och interaktiv belysning samt uppvärmda möbler kan bidra till att offentliga rum lever under hela året. Att offentliga rum möjliggör för säsongsanpassade aktiviteter kan även det bidra till detta.
- Stadsdelsförvaltningen arbetar med ett flertal projekt med syfte att utveckla offentliga rum som pekats ut i Spånga-Tenstas lokala utvecklingsprogram.

Spånga-Tenstas stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 23 november 2017.

Dnr 1.5.3-862/2017

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Ole-Jörgen Persson m.fl. (M) och Bengt Porseby (L) lade fram ett särskilt uttalande.

Ersättaryttrande

Ersättaren Maurice Forslund (KD) lade fram ett ersättaryttrande:

Om jag haft rösträtt hade jag ställt mig bakom M+L särskilda uttalande.

”Särskilt uttalande

Stockholm växer och staden ska byggas på ett sätt som möjliggör fler resor med cykel, gång och stödjer en kapacitetsstark kollektivtrafik. Framkomlighetsstrategin beskriver väl hur utrymmet på stadens gator, torg och andra allmänna platser behöver omfördelas för att kunna möta ökad efterfrågan på resande och större behov av attraktiva offentliga miljöer. Att ”stärka gatans roll som vistelseplats” får dock inte innebära att rörelser och transporter omöjliggörs. Gatan måste kunna ha två funktioner samtidigt, att både stödja ett levande stadsliv genom möjligheter till vistelse på restauranger, butiker och sittplatser och samtidigt underlätta rörelsen att komma fram till en plats. En person som går bidrar till stadslivet samtidigt som den förflyttar sig. Platsens attraktivitet är också beroende av att rörelsen finns där. Vi har respekt för att många är beroende av bil, men det ska alltid finnas attraktiva alternativ. Kollektivtrafik, cykel och gång måste prioriteras högre, både av miljö- och framkomlighetsskäl.

Framkomlighetsstrategin antogs i enighet och utgör ett viktigt underlag både för vilka projekt som ska prioriteras samt för hur prioriteringar och avvägningar ska göras inom projekt. Vi håller med om att Framkomlighetsstrategin kan behöva kompletteras och att prioriteringsordningen för vistelse i det offentliga rummet kan behöva utvecklas, men vill understryka vikten av att även denna komplettering ska kunna antas i enighet. Framkomlighetsstrategin har varit en viktig utgångspunkt i arbetet med utveckling av nya stadsmiljöer i takt med Stockholms tillväxt och ska även fortsatt kunna vara det”.

§ 6**Föreningsbidrag 2018****Beslut**

1. Bifalla enligt nedanstående förslag:

Tensta unga örnar	7 000
Gulan	60 000
Internationella bekantskaper	150 000
Järva Folkets Park	160 000
Somaliska Föräldrar och modersmålsföreningen, SFMF	200 000
Spånga	50 000
Blåbandsförening	
Spånga Folkdansgille	20 000
Tensta 4h klubb	100 000
Tensta Familjer och Ungdomsförening	50 000
Tensta kvinno- och tjejjour	200 000
The Global Village	100 000
Verdandi Tensta	840 000

2. I övrigt så föreslår vi att man följer förvaltningens förslag gällande kompletteringar.

Ärendet

Stadsdelsnämnden har i budget för 2018 avsatt 2,0 mnkr till föreningsbidrag, vilket är en ökning med 0,4 mnkr jämfört med år 2017.

För år 2018 har sammanlagt 37 ansökningar om föreningsbidrag inkommit till ett sammanlagt belopp av drygt 7,7 mnkr. Förvaltningen har granskat dessa utifrån gällande riktlinjer och föreslår att 15 föreningar beviljas bidrag till ett sammanlagt belopp om 1,9 mnkr. Sju ansökningar bedöms kräva fortsatt utredning innan rekommendation till beslut fattas.

Förvaltningen föreslår att Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att bevilja bidrag till ideella föreningar enligt förvaltningens förslag.

Spånga-Tenstas stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 4 december 2017.

Dnr 5.4-825/2017

Förslag till beslut

Anna Jonazon m.fl. (S), Sus Andersson m.fl. (MP), och Rashid Mohammed (V) lade fram ett eget förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Ole-Jörgen Persson m.fl. (M) och Bengt Porseby (L) lade fram ett eget förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Beslutsgång

Ordföranden Sus Andersson (MP) ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden hade beslutat att anta S+ MP+V:s förslag.

Reservation

Reservation anmäldes av Ole-Jörgen Persson (M), Dennis Wedin (M), Markku Sirviö (M), Markus Birgander (M) och Annika Rosenberg (M) och Bengt Porseby (L) till förmån för eget förslag till beslut:

”Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden beslutar att

1. Bifalla enligt nedanstående förslag:

Internationella bekantskaper	200 000
Järva Folkets Park	100 000
Somaliska Föräldrar och modersmålsföreningen, SFMF	200 000
Spånga Blåbandsförening	50 000
Spånga Folkdansgille	20 000
Tensta 4h klubb	100 000
Tensta Familjer och Ungdomsförening	50 000
Tensta kvinno- och tjejjour	200 000
The Global Village	200 000
Verdandi Tensta	880 000

Föreningsbidraget till The Global Village villkoras med att de innan 22/1 2018 inkommer med en komplettering från revisor som rekommenderar att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för föregående räkenskapsår.

Föreningsbidrag till Somaliska Föräldrar och modersmålsföreningen villkoras. Bidraget betalas ut i två omgångar där andra utbetalningen villkoras med att föreningen uppvisar en bokföring i enlighet med god redovisningssed per den sista april senast den sista maj.

2. Samt därutöver anföra:

Civilsamhället spelar en mycket viktig roll i vår stadsdel. Stadsdelen är fylld av goda krafter som på sin fritid arbetar ideellt för att skapa en bättre och tryggare framtid och ingjuter framtidshopp hos våra invånare. Att stadsdelen stödjer föreningarnas arbete är lika självklart som det är värdefullt och de medel stadsdelen ger i föreningsbidrag ska bidra till ett aktivt föreningsliv i stadsdelen.

Då är det ytterst smärtsamt att återigen se hur majoritetens riktlinjer har påverkat ansökningar och hur illa ansökningsförfarandet hanteras.

Majoriteten lyckas inte trots löften och påminnelser att komma fram med nya riktlinjer för föreningsbidragen utan väljer istället att använda de gamla riktlinjerna vilka de själva underkänt.

P.g.a undfallenheten att ta tag i riktlinjerna blir hela ansökningsförfarandet kraftigt försenat och föreningarna får kort tid på sig att sätta ihop sina ansökningar vilket påverkar kvalitén i ansökningarna och i den väldigt snabba hanteringen av ansökningarna.

Kvalitén i ansökningarna i år är generellt dåliga och majoritetens godkännandeprocess är under all kritik.

Föreningsbidragen ska fördelas bland föreningar som är seriösa och som gör ett bra arbete. Att hantera skattepengar så rundhänt som majoriteten gör i sitt förslag är otroligt beklämmande och visar att det inte är så viktigt att följa reglerna utan det går att få pengar ändå.

Skattepengar ska hanteras varsamt, förlösade skattepengar är stöld från folket”.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom S+MP+V:s förslag.

§ 7

Nätverksträff för föreningar

Beslut

1. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd godkänner tjänsteutlåtandet som återredovisning på genomförd nätverksträff.
2. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd ger förvaltningen i uppdrag att genomföra två nätverksträffar under 2018 och att dessa återredovisas inom ramen för ordinarie verksamhetsuppföljning.

Ärendet

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade att avveckla civila rådet vid nämndsammanträdet den 20 april 2017 (Dnr 1.1-39/2017).

Förvaltningen fick i uppdrag att under hösten 2017 genomföra en nätverksträff med intresserade föreningar och idéburna organisationer i syfte att utarbeta tydliga syften och mål för framtida nätverksträffar. Förvaltningen genomförde nätverksträffen den 11 november i Tensta Konsthall. Av totalt 200 inbjudna föreningar deltog representanter från 15 föreningar.

Förvaltningen konstaterar att det finns ett stort behov för föreningar av erfarenhetsutbyte, informera varandra om sina verksamheter samt utbildningsinsatser. Detta kan tillgodoses genom att förvaltningen arrangerar nätverksträffar för att möjliggöra att civilsamhället i stadsdelsområdet vidareutvecklas.

Utifrån identifierade behov föreslår förvaltningen att två nätverksträffar genomförs 2018 där föreningarna får möjlighet att byta erfarenheter, informera varandra samt genomföra olika utbildningsinsatser.

Spånga-Tenstas stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 13 november 2017.

Dnr 1.2.5-424/2017

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 8**Idéburet offentligt partnerskap med Blåband angående kvinnoprojekt****Beslut**

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd uppdrar åt stadsdelsdirektören att teckna ett tvåårigt avtal om idéburet offentligt partnerskap med föreningen Spånga Blåband.

Ärendet

Föreningen Spånga Blåband har kommit in med en ansökan till stadsdelsnämnden om idéburet offentligt partnerskap (IOP) avseende ett kvinnoprojekt. Föreningen ansöker om att skriva ett idéburet offentligt partnerskap med förvaltningen på två år med start 2018.

Föreningen ansöker om 390 000 kronor för första året (maximalt 800 000 kronor för två år).

Förvaltningen bedömer att mötesplatsen och den stegförflyttande verksamhet föreningen beskriver kan bidra till att uppfylla de politiska målen avseende att öka kvinnors organisering och minska kvinnors utanförskap.

Spånga-Tenstas stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 4 december 2017.

Dnr 1.2.5-490/2017

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 9**Idéburet offentligt partnerskap med Kvinnocenter i Tensta-Hjulsta****Beslut**

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd uppdrar åt stadsdelsdirektören att teckna ett tvåårigt avtal om idéburet offentligt partnerskap med föreningen Kvinnocenter i Tensta-Hjulsta.

Ärendet

Föreningen Kvinnocenter i Tensta-Hjulsta har kommit in med en ansökan till stadsdelsnämnden om idéburet offentligt partnerskap (IOP) avseende en mötesplats för kvinnor i Tensta. Föreningen ansöker om att teckna ett idéburet offentligt partnerskap med förvaltningen med start 2018.

Föreningen ansöker om 365 000 kronor per år för att genomföra sin utökade verksamhet.

Förvaltningen föreslår att Spånga-Tensta stadsdelsnämnd tecknar ett tvåårigt avtal om idéburet offentligt partnerskap med föreningen Kvinnocenter i Tensta-Hjulsta.

Spånga-Tenstas stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 4 december 2017.

Dnr 1.2.5-992/2017

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 10**Anmälan av utvärdering av Järva Rent Och Snyggt****Beslut**

att Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att avsluta Järva rent och snyggt i sin nuvarande form

att uppdra åt förvaltningen att ta fram en samverkansplan för det fortsatta arbetet för att minska nedskräpningen i hela Spånga-Tensta.

att återkomma med ett förslag om hur människor i stadsdelen, inklusive föreningslivet, kan involveras långsiktigt i arbetet för en välskött och trygg stadsdel.

att utlysa en extra ansökningsomgång för föreningsbidrag till verksamhet med inriktning på miljö- och trygghetsarbete

Majoriteten ser mycket positivt på det arbete som många av Spånga-Tenstas invånare lagt ned för en renare och snyggare stadsdel genom Järva Rent och Snyggt. Många föreningsmedlemmar har genom åren fått ökad förståelse för sambanden mellan lokal och global miljö – och samtidigt fått möjlighet att tjäna pengar till sina föreningsövriga verksamhet.

Den föreliggande rapporten visar dock att verksamheten som helhet inte har önskad effekt på miljön i stadsdelen. Verksamheten lever inte upp till de krav som ett offentligt finansierat föreningsstöd bör ha på transparens, struktur och kontroll.

Konsultföretaget Kontigo föreslår att verksamheten antingen läggs ned eller utvecklas.

Vi vill göra mer för att stadsdelen ska uppfattas på ett positivt sätt. Att stadsdelens utemiljö är välstädd är viktigt för den upplevda tryggheten. Att sopor inte hamnar på fel plats är grundläggande för att inte människor, växt- och djurliv ska komma till skada – varken här och nu eller genom spridning av oönskade ämnen till andra platser och kommande generationer.

Vi anser dock att det behövs ett nytänk kring hur arbetet med en välstädad stadsdel ska organiseras.

- **Det som är löpande arbete med skräpplockning och avfallshantering bör ligga inom ramen för ordinarie renhållningsverksamhet och skötas professionellt**

Det som är inom ramen för stadsdelsnämndens ansvarsområde, parkskötseln, sköts idag enligt avtal med en entreprenör. Men många olika aktörer har ansvar för olika delar av renhållningen inom stadsdelens geografiska område, exempelvis stadens trafikkontor, idrottsförvaltningen, Stockholm Vatten och Avfall, fastighetsägare – från villaägare till stora bostadsbolag och fastighetsägarföreningar – Förpacknings- och tidningsinsamlingen, företagare/företagarorganisationer.

Vill vi uppdraga åt förvaltningen att samverka med andra relevanta parter, för att identifiera åtgärder som minskar nedskräpningen och förbättrar renhållningen i stadsdelen.

Om detta på olika sätt kan kombineras med stadsdelens arbetsmarknadsåtgärder ser vi positivt på detta.

- **Involvera stadsdelens alla invånare och dem som arbetar här i det långsiktiga arbetet för en trygg och välstädad stadsdel**

För det långsiktiga arbetet med såväl stadsdelens närmiljö som Sveriges miljömål och de globala Agenda2030-målen behövs ett arbete med såväl ökad kunskap om problemen, att förändra attityder till nedskräpning och förenklingar i vardagens miljöarbete. Inom ramen för stadsdelens arbete kan detta exempelvis ske genom ökad marknadsföring av tyckill-appen, att behov av rengöring, sopkärl och liknande tas upp i samband med trygghetsvandringar, genom riktade utbildningar och gemensamma miljödagar i stadsdelen; mötesplatser med utställare, föreläsningar och praktisk handling.

- **Involvera föreningslivet i arbetet för en trygg och välstädad stadsdel**

Grundidén bakom Järva Rent och Snyggt är god: att involvera föreningslivet i arbetet för en snygg och ren stadsdel.

Vi ser att många föreningar har gjort och gör ett viktigt arbete för en bättre närmiljö och tryggare stadsdel. Vi vill gärna att föreningslivet fortsatt engagerar sig i stadsdelens miljö- och

trygghetsarbete, och bidrar till att det utvecklas. Idag kan dock inte föreningar söka föreningsbidrag från stadsdelen miljö- och trygghetsaktiviteter.

Vi föreslår därför en utlysning av ett extra föreningsbidrag med inriktning på miljö- och trygghetsarbete, som behandlas av nämnden under våren.

Utlysningen ska följa stadsdelens riktlinjer för föreningsbidrag i övrigt vad gäller ansökningskriterier och återrapportering.

I detta arbete ser vi gärna ett samarbete med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd.

Ärendet

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning har genomfört en utvärdering av Järva Rent och Snyggt och presenterat den för stadsdelsnämnden. Ärendet återremitterades den 20 april 2017, § 3 för komplettering av utvärderingen med de deltagande föreningarnas perspektiv. Kontigo har på uppdrag av stadsdelsförvaltningen genomfört en utvärdering av Järva Rent och Snyggt med de deltagande föreningarnas perspektiv. Kontigos sammanfattande bedömning är att Järva Rent och Snyggt inte fungerar tillräckligt väl i sin nuvarande form. De föreslår att verksamheten antingen utvecklas eller avvecklas.

Förvaltningen föreslår, efter samråd med förvaltningen Rinkeby-Kista, att Järva Rent och Snyggt ska utvecklas med följande inriktning:

- Verksamhetens omfattning ska minska
- Ledning och styrning ska utvecklas
- Involveringen av feriearbetare ska öka

Spånga-Tenstas stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 24 november 2017.

Dnr 1.2.6-173/2017

Förslag till beslut

Sus Andersson m.fl. (MP), Anna Jonazon m.fl. (S) och Rashid Mohammed (V) lade fram ett eget förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Ole-Jörgen Persson m.fl. (M) och Bengt Porseby (L) ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden Sus Andersson (MP) ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden hade beslutat att anta MP+ S+V:s förslag.

§ 11

Enkätundersökning om föreningars demokratiarbete

Beslut

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som redovisning på enkätundersökningen.

Ärendet

Ole-Jörgen Persson m.fl. (M) inkom med skrivelsen Säkerställ att inte organisationer och föreningar kopplade till extremism får bidrag. Förvaltningen lämnade i tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen (1.6-469/2016). Nämnden bordlade ärendet den 16 juni 2016, § 12 och gav förvaltningen i uppdrag att genomföra en enkätundersökning för att undersöka i vilken omfattning föreningar som beviljats föreningsbidrag arbetar demokratiskt. Resultatet skulle redovisas i samband med kommande ärende för inkommande ansökningar för föreningsbidrag 2017.

Det var 19 föreningar som beviljades föreningsbidrag för år 2017. Av dessa har 14 föreningar svarat på enkätundersökningen. Fem föreningar har inte deltagit i undersökningen trots flera påminnelser från förvaltningen.

Utifrån resultatet bedömer förvaltningen att arbetet med demokratiska värderingar är en prioriterad fråga för majoriteten av föreningarna. När det gäller de föreningar som förvaltningen inte fått kontakt med har förvaltningen ingen uppfattning i hur stor omfattning dessa föreningar arbetat demokratiskt.

Spånga-Tenstas stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 16 november 2017.

Dnr 1.6-750/2017

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 12

Månadsrapport till nämnden i december 2017

Beslut

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att godkänna månadsrapporten.

Ärendet

Sammantaget prognostiseras en budget i balans efter resultatöverföringar.

Spånga-Tenstas stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 7 december 2017.

Dnr 1.2.1-123/2017

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 13

Utredning om förutsättningarna att etablera ett ungdomsråd

Beslut

att lägga rapporten till handlingarna

att Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att utveckla demokratiarbetet vid stadsdelens fritidsgårdar

att uppdra åt stadsdelsförvaltningen att återkomma med en konkretisering av hur ungdomarnas förslag ska kanaliseras

Vi tackar förvaltningen för utredningen om förutsättningarna att etablera ett ungdomsråd i Spånga-Tensta. Vi konstaterar att förvaltningen inte ser att det för närvarande finns förutsättningar att inrätta ett ungdomsråd.

Ungdomars möjlighet till inflytande är dock oerhört viktig. Ett demokratiskt hållbart Stockholm är ett av stadens inriktningsmål. Enligt budget för 2018 ska stockholmarnas inflytande över sin närmiljö stärkas och inflytandet vid exempelvis samhällsplanering ska stärkas. Stockholm ska ha höga ambitioner för ungas möjlighet att påverka i frågor som rör dem, detta genom att skapa aktiva arenor för ungas inflytande så de ges möjlighet att agera och ges ansvar.

Vi anser att stadsdelsnämndens fritidsgårdar skulle kunna utgöra en sådan arena, där ungdomar – såväl de som redan besöker fritidsgårdarna som ungdomsgrupper som idag inte hittar dit – kan bjudas in till att aktivt engagera sig i frågor om stadsdelens utveckling.

Vi uppdrar åt stadsdelsförvaltningen att återkomma med en närmare konkretisering av hur ungdomarnas förslag ska kanaliseras, och så att goda idéer förverkligas – i stadsdelsnämndens beslutsprocess, när förslagen faller inom ramen för andra facknämnders och bolags ansvar och när de rör helt andra samhällsområden.

Tyvärr konstaterar vi att flera av de lokala skolorna valt att inte engagera sig i förvaltningens förstudie om ett ungdomsråd. Vi vill i det sammanhanget uppmana skolorna och utbildningsnämnden att i samarbete med stadsdelsnämnden bidra till stadens mål om att unga ska ges möjlighet till inflytande och arenor för påverkan.

Kommunfullmäktige har slagit fast att centrala nämnder samverka bättre med stadsdelsnämnderna i enlighet med det lokala utvecklingsarbetet.

Ärendet

Under 2017 har förvaltningen genomfört en utredning om förutsättningar att etablera ett ungdomsråd på uppdrag av nämnden i verksamhetsplanen 2017 (Dnr 1.1-686/2016 s.35). Utredningen visar bland annat att det underifrånperspektiv som krävs för att ett ungdomsråd ska bli framgångsrikt saknas i dagsläget. Det finns behov att stärka ungdomars organisering och möjligheter till involvering i de demokratiska processerna. Förvaltningen kommer att utreda hur detta ska kunna utvecklas.

Förvaltningen anser att följande förutsättningar bör råda för en etablering av ett ungdomsråd:

- Etablering av ett ungdomsråd ska utgå utifrån ett underifrånperspektiv från ungdomarna själva
- Mandatet för ungdomsrådet ska vara tydligt och kopplingen till den politiska styrningen i området ska vara tydlig såväl för ungdomsrådet, förvaltningen och nämnden
- Budget kopplat till ungdomsrådet

Utifrån ovanstående föreslås att nämnden uppdrar till förvaltningen att återkomma med förslag på hur ungdomars organisering kan öka.

Spånga-Tenstas stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 11 december 2017.

Dnr 1.2.6-985/2017

Förslag till beslut

Sus Andersson m.fl. (MP), Anna Jonazon m.fl. (S) och Rashid Mohammed (V) lade fram ett eget förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Ole-Jörgen Persson m.fl. (M) och Bengt Porseby (L) ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden Sus Andersson (MP) ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden hade beslutat att anta MP+ S+V:s förslag.

§ 14

Svar på skrivelse om demokratiprao på stadsdelsförvaltningen för stadens högstadieelever

Beslut

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att godkänna Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings svar på skrivelsen.

Ärendet

Efter en skrivelse, daterad 2017-09-21, inlämnad av Bengt Porseby (L) och Carolina Rosén (L), fick förvaltningen i uppdrag av nämnden att utreda möjligheten att erbjuda praoplatser för stadsdelsområdets högstadieelever. Syftet är att öka förståelsen och kunskapen i hur lokal demokrati fungerar och genomförs i Stockholms stadsdelar.

Förvaltningen kommer på uppdrag av nämnden att utreda möjligheten att erbjuda praoplatser för stadsdelsområdets högstadieelever.

Spånga-Tenstas stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 20 november 2017.

Dnr 1.6-844/2017

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 15**Svar på medborgarförslag angående anslagstavla i centrala Tensta****Beslut**

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att överlämna Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Ärendet

Förvaltningen mottog den 10 augusti 2017 ”Medborgarförslag om anslagstavla i centrala Tensta”. På nämndsammanträdet den 26 augusti 2017 fick förvaltningen i uppdrag att utreda frågan. Utredningen visar att medborgarförslaget inte faller inom stadsdelsnämndens ansvarområde och förslaget kommer därför att skickas vidare till Trafikkontoret och är härmed avslutat.

Spånga-Tenstas stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 20 november 2017.

Dnr 1.2.4-757/2017

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 16**Svar på medborgarförslag angående sittplatser längs gångväg från Spånga Centrum mot Nälsta****Beslut**

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att överlämna Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Ärendet

Förvaltningen mottog den 23 augusti 2017 ”Medborgarförslag om sittplatser längs gångväg från Spånga Centrum mot Nälsta”. På nämndsammanträdet den 26 augusti 2017 fick förvaltningen i uppdrag att utreda frågan. Utredningen visar att medborgarförslaget inte faller inom stadsdelsnämndens ansvarområde och förslaget kommer därför att skickas vidare till Trafikkontoret och är härmed avslutat.

Spånga-Tenstas stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 20 november 2017.

Dnr 1.2.4-783/2017

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 17

Anmälan av brukarundersökningar inom äldreomsorgen 2017

Beslut

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att lägga brukarundersökningarna inom äldreomsorgen 2017 till handlingarna.

Ärendet

Socialstyrelsen genomför årligen brukarundersökningar för personer med insatser inom hemtjänst samt särskilt boende och företaget Enkätfabriken utför brukarundersökningar för dagverksamhet på uppdrag av Stockholms stad.

Förvaltningen föreslår att brukarundersökningarna läggs till handlingarna.

Spånga-Tenstas stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från 27 november 2017.

Dnr 1.6-867/2017

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 18**Anmälan av resultat från medborgarundersökningen 2017****Beslut**

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att lägga medborgarundersökningen för 2017 till handlingarna.

Ärendet

Nedan följer en sammanfattning av undersökningens resultat i Spånga- Tensta stadsdelsområde. Undersökningen är uppdelad i olika avsnitt. Siffror inom parentes avser resultat 2016.

Rent och städat

Frågorna kring rent och städat omfattar både trafikkontorets och stadsdelsförvaltningens ansvarsområden.

För hela staden har 61 % (65 %) angett att de anser att det är rent och städat där de bor. 53 % (62 %) svarar att de tycker att det är rent och städat där de bor. När det gäller renhållning av gator och torg är 53 % (57 %) nöjda. Beträffande skötsel och städning av parker och grönområden svarar 59 % (69 %) att staden tar hand om det på ett bra sätt. 38 % (51 %) anser att nedskräpande platser snabbt städas och att överfulla papperskorgar töms. Att snöröjningen sköts bra anser 38 % (64 %) av de som svarat.

Spånga-Tenstas stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 16 november 2017.

Dnr 1.6-984/2017

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 19**Anmälan av kolloinspektioner sommaren 2017****Beslut**

Spånga – Tensta stadsdelsnämnd beslutar att lägga sammanställningen av kolloinspektionerna 2017 till handlingarna.

Ärendet

Stockholm stads gör årligen inspektioner av upphandlade kolloversksamheter. Södermalms stadsdelsnämnd är huvudansvarig för kolloversksamheten och sammanställningen.

Förvaltningen föreslår att sammanställningen av kolloinspektioner för sommaren 2017 läggs till handlingarna.

Spånga-Tenstas stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 10 november 2017.

Dnr 1.2.1-922/2017

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 20

Anmälan av medborgarförslag om promenad- och löparvägar med mjukt underlag

Beslut

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att bereda inkommet medborgarförslag om promenad- och löparvägar med mjukt underlag.

Ärendet

Inkommet medborgarförslag om promenad- och löparvägar med mjukt underlag.

Spånga-Tenstas stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 14 november 2017.

Dnr 1.2.4-978/2017

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 21

Anmälan av medborgarförslag om aktivitet sång i Erikslundsparken och Spånga by

Beslut

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att bereda inkommet medborgarförslag om aktivitet sång i Erikslundsparken och Spånga by.

Ärendet

Inkommet medborgarförslag om aktivitet sång i Erikslundsparken och Spånga by.

Spånga-Tenstas stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 14 november 2017.

Dnr 1.2.4-887/2017

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 22

Anmälan av tjänstemannabeslut fattade på delegation.

Beslut

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att lägga rapporten till handlingarna.

Ärendet

Spånga-Tenstas stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från 25 oktober 2017.

Dnr 1.1-125/2017

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 23

Anmälan av inkomna och upprättade handlingar under november 2017

Beslut

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd lägger anmälan till handlingarna.

Ärendet

Förteckningen finns i pärm på sammanträdet.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 24

Anmälan av protokoll från brottsförebyggande rådet

Beslut

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att lägga protokollet till handlingarna.

Ärendet

Protokoll från pensionärsrådet den 22 september 2017

Dnr 1.1-009/2017

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 25

Anmälan av protokoll från näringslivsrådet

Beslut

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att lägga protokollet till handlingarna.

Ärendet

Protokoll från näringslivsrådet den 12 oktober 2017

Dnr 1.1-007/2017

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 26

Kurser och konferenser

Inga kurser togs upp.

§ 27

Information, nämndens och förvaltningens frågor

Förvaltningen informerade om e-dok som införs nästa år.

Skrivelse anmäldes av Ole-Jörgen Persson (M) och Bengt Porseby (L)

Beslut

Stadsdelsnämnden beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att bereda skrivelsen och återkomma till nämnden.

Ärendet

Skrivelse från Ole-Jörgen Persson (M) och Bengt Porseby (L):
Otryggheten i och omkring Spånga centrum har nått en fullständig oacceptabel nivå. När näringsidkarna i centrum, tillsammans med boende och föreningar, nu protesterar har vi som politiker ett ansvar för att lyssna. Och agera.

Vi noterar att Polisen nu intensifierar sina ansträngningar och förstärker sin närvaro i Spånga centrum. Det är positivt och bra. Samtidigt har vi även noterat att Polisen verkar se över möjligheten för någon form av kameraövervakning på vissa platser i centrum. Detta är åtgärder vi naturligtvis ställer oss bakom.

Mer behöver dock göras. Framför allt är det viktigt att kommunen och stadsdelen nu agerar. Vi föreslår i det sammanhanget följande konkreta åtgärder:

1. Stadsdelsförvaltningen ges i uppdrag att använda återstoden av tilldelade demokratimedel för att finansiera ordningsvakter i Spånga centrum fram till årsskiftet 2017/18
2. Stadsdelsförvaltningen ges i uppdrag att kontakta berörda nämnder i staden för att gemensamt se över möjligheten att ansöka om medel från stadens trygghetsfond för att finansiera ordningsvakter i Spånga centrum under 2018
3. Stadsdelsförvaltningen ges i uppdrag att kontakta berörda nämnder för att gemensamt se över möjligheten att ansöka om medel från stadens trygghetsfond för trygghetskameror i Spånga. Särskilt ska beaktas parkeringsplatser och torgytor där brottsligheten är hög och otryggheten ökande.

När det gäller mer långsiktiga åtgärder för att öka tryggheten i Spånga centrum återkommer vi till det. Vi ser bland annat ett behov av förstärkt dialog mellan stadsdelsförvaltningen, nämnden och exempelvis Spånga företagarförening om åtgärder framöver för ett tryggare och säkrare Spånga.

Förslag till beslut

Ordförande Sus Andersson (MP) föreslog att nämnden skulle ge förvaltningen i uppdrag att bereda skrivelsen och återkomma till nämnden.

Vice ordförande Ole-Jörgen Persson m.fl. (M) och Bengt Porseby (L) föreslog att nämnden skulle avgöra skrivelsen idag och bifalla förslaget i skrivelsen.

Ersättaryttrande

Ersättaren Maurice Forslund (KD) lade fram ett ersättaryttrande: Om jag haft rösträtt hade jag ställt mig bakom M+L skrivelse.

Beslutsgång

Ordföranden ställde proposition på om skrivelsen ska avgöras idag eller lämnas till beredning. Stadsdelsnämnden beslutade att lämna skrivelsen till beredning.

Omröstning begärdes.

Följande voteringsordning fastställdes.

Den som biträder bifall till MP+S+V:s förslag röstar ja. Den som biträder bifall till M+L:s förslag röstar nej.

Följande ja-röster avgavs: Sus Andersson (MP), Guner Kayhan (MP), Anna Jonazon (S), Azad Hassan (S), Mecide Gulenay (S), Jossif Gummar (S) och Rashid Mohammed (V).

Följande nej-röster avgavs: Ole-Jörgen Persson (M), Dennis Wedin (M), Markku Sirviö (M), Markus Birgander (M), Annika Rosenberg (M) och Bengt Porseby (L).

MP+S+V:s förslag till beslut hade därmed bifallits med 7 röster mot 6.

Bilaga § 27.